

KATICA KAJA MITIĆ

(1909 – 1994)

Žene koja je vaspitavala generacije Piroćanaca i Piroćanki

Katica Kaja Mitić bila je jedna od prvih zabavilja u Pirotu. Iako njeno poreklo nije odavde, rad i trud koji je uložila tokom prvih godina razvoja predškolskog vaspitanja u našem gradu, svrstavaju je među najznamenitije žene ovog podneblja.

Otvaranjem prvog državnog zabavišta 1926. godine, građani sa leve obale Nišave – stanovnici “elitnijeg” Pazara, dobili su mogućnost da njihova deca pohađaju, za to vreme nov i prestižan oblik vaspitno-obrazovnog rada.

Koliko je otvaranje zabavišta privuklo pažnju varoške javnosti govori i podatak da su već tokom naredne godine i stanovnici Tijabare podneli inicijativu za otvaranje svog zabavišta na desnoj obali Nišave.

Krajem 1927. ta inicijativa je urodila plodom pa je Ministarstvo prosvete 19. novembra odlučilo da Osnovna škola u Tijabari bude domaćin još jednog pirotskog zabavišta.

Odziv roditelja da upišu svoju decu zabavište u početku bio je veći u Tijabari nego u Pazar, o čemu svedoči podatak da je prva generacija u Tijabari upisala 79 mališana rođenih uglavnom 1921/22. godine.

U vremenu kada su ovaj značajan i vrlo osetljiv posao od porodičnih zadruga počele da preuzimaju institucije, neizbiv trag ostavila je Katica Mitić, jedna od prvih vaspitačica u Pirotu.

Životna priča ove značajne žene počela je 1909. godine u mestu Zlatica (danas u Rumuniji) u blizini Bele Crkve. **U Pirotu je došla u novembru 1929. godine**, gde je neprekidno radila osam godina, ostvarivši najduži staž kao zabavilja tokom međuratnog perioda.

Prvo pirotsko zabavište više puta je menjalo lokacije, kaže istoričar Davor Lazarević.

Neko vreme je radilo u okviru Učiteljske škole jer je Osnovna škola na Pazaru bila vežbaonica Učiteljske škole. Od 1929. godine zabavište premešteno je u zgradu Pirotke ženske podružnice, kasnije internat

Pedagoške akademije. Tokom 1933. godine useljeno je u zgradu vežbaonice Učiteljske škole, gde je dobilo najadekvatnije uslove za rad.

“Broj dece se iz godine u godinu povećavao, a na jednu zabavilju je dolazilo i po pedesetak mališana što je iz današnjeg ugla svakako prevelik broj za uspešan rad”, kaže Lazarević.

Katica Kaja Mitić je 1937. godine premeštena u Prokuplje gde se udala za nastavnika Dimitrija Mitića. Iako je delovalo da je tada zauvek napustila Pirot, splet okolnosti Drugog svetskog rata vraća je u varoš kojoj je ostala privržena do kraja života.

Udahnuvši život predškolskom vaspitanju u Pirotu bila je inspiracija i uzor generacijama vaspitača, a od 1954. do 1960. godine bila je i direktorka Dečijeg vrtića. Posle penzionisanja je nastavila da živi u Pirotu gde je i preminula 1994. godine.

Uticao Katicine Kaje Mitić na razvoj predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Pirotu i oblikovanje generacija zabavilja koje su uspešno i dostojanstveno obavljale ovaj vrlo važan i delikatan posao je nemerljiv, te je mnogi lokalni istraživači s pravom svrstavaju među znamenite žene Pirota dvadesetog veka, zaključuje Lazarević.